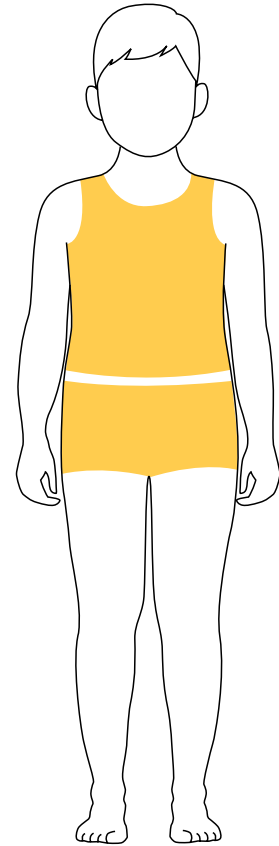
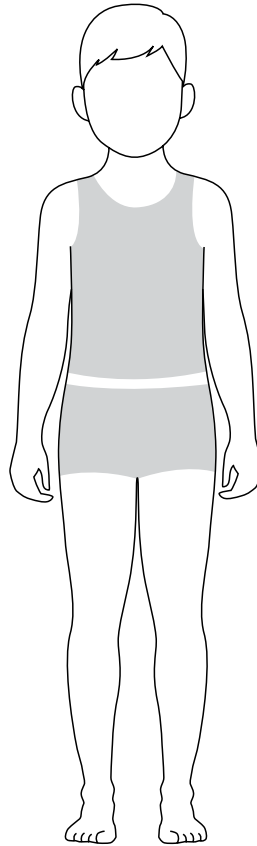
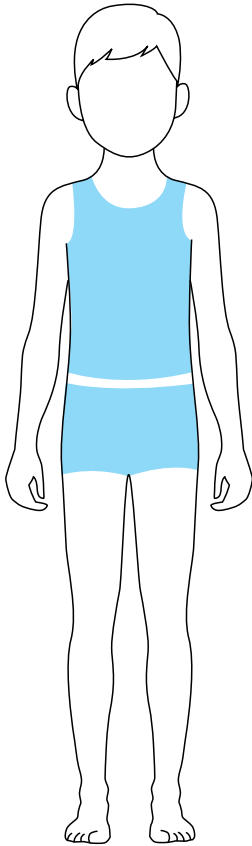

OTTOBRE

design®

KAAVAKOKOJEN MUUTTAMINEN

KE = keskietu
KT = keskitaka
LY = lantionympäryys
RY = rinnanympäryys
VY = vyötäröympäryys

Itsetehdyt ja juuri oikean kokoiset!

Lastenvaatteiden ompeleminen on kivaa ja palkitsevaa. Itse tekemällä saa sellaisia vaatteita kuin haluaa, ja lapselle juuri oikean kokoisina. On kuitenkin selvää, että lapset – aivan kuin aikuisetkin – ovat jokainen vartalotyyppiltään omanlaisiaan, siksi hyväinkin kaavaa kannattaa joskus muokata juuri sopivaksi. Kaavan muokkaaminen ei ole ollenkaan vaikeaa, kun oppii tietyt perussäännöt.

OTTOBRE design®

Mitä kaavan kokonumero tarkoittaa?

OTTOBRE design® -lehdessä käytetään eurooppalaista kaavajärjestelmää, jossa vaatteiden kokonumero määrittää lapsen pituuden perusteella. Muut vaatteiden istuvuuteen vaikuttavat mitat löytyvät mittataulukostamme. Koot ilmaistaan senttimetreinä 6 cm välein, yleisimmin koosta 50 cm alkaen.

Kokonumero tarkoittaa siis sitä, että koon 104 kaava sopii parhaiten lapselle, joka on n. 104 cm pituinen ja jonka rinnan-, vyötärön- ja lantionympärysmittat vastaavat mittataulukon mittoja.

Mittataulukosta löytyvät myös tärkeimmät tarkistettavat pituusmitat: hihan pituus, housujen sivupituus ja selän pituus. Mittataulukot ja mittausohjeet löydät seuraavalta sivulta. Voit tulostaa nettisivuiltamme täytettävän mittauslomakkeen.

Onko kaavassa mukana kasvunvaraa?

Kaavassa on valmiina mallin ja materiaalin tarvitsema väljyysvara sekä pukemiseen ja liikkumiseen tarvittava väljyys.

Kaavoissa ei ole mukana erikseen lisättyä kasvunvaraa, mutta toisinaan kaavoitamme malleihin rakenteen, joka mahdollistaa vaatteiden pidemmän käyttöajan. Vaatteissa voi olla käännettävät hihan- ja lahkeensuuresorit, bodeissa lisärivi painonappeja tai housuissa useammat napit olkaimissa.

Kun lapsi kasvaa pituudessa 6 cm eli yhden kaavakoon verran, lapsen rinnan-, vyötärön- ja lantionympärysmittat muuttuvat vain 2–3 cm. Mittataulukokokoiselle lapselle kannattaa kasvunvaraa lisätä vain pituusmittoihin, jos sinnekään.

Miten valitsen sopivan kaavakoon?

Lapsen huolellinen mittaaminen on kaiken alkua! Mittaa ensin lapsen pituus ja etsi sen perusteella mittataulukosta pituutta lähinnä vastaava kaavakoko.

- Jos lapsen pituus on kahden koon välissä (esim. 101 cm), valitse sopivampi vertaamalla lapsen rinnan-, vyötärön- tai lantionympärysmittaa mittataulukon vastaaviin mittoihin. Jos ympärysmittoissa on vain $\pm 1-2$ cm ero, kaavaa ei tarvitse muokata. Valitsemalla isomman koon (104), vaatteesta tulee oikein hyvä!
- Jos lapsi on mittataulukkoa hieman hoikempi, valitse pienempi koko (98) ja lisää leikatessasi hihoihin ja paidan helmaan 1–2 cm ja lahkeisiin tai mekon helmaan 2–3 cm ylimääräistä sovitustilaa. Tarkista aina hihan- ja lahkeenpituudet lapselle sopivaksi!

Apua – lapseni on mittataulukon mittoja pienempi tai suurempi

Voit käyttää kaavan muokkaamiseen **kahta metodia** poistettavan tai lisättävän väljyyden määrästä riippuen:

A

Jäljennä kaava kahden kaavakoon yhdistelmänä jos lapsen ja mittataulukon ympärysmittojen erotus on 2–5 cm

B

Leikkaa & liimaa kaava oikean kokoiseksi (tukeva vartalo) jos lapsen ja mittataulukon ympärysmittojen erotus on 6–8 cm

LAPSEN MITTAAMINEN

Mittaamiseen tarvittavat mittanauhan lisäksi vyötärölle asetettavan mittavyön. Mittavyön voit ommella nelinkerroin taitetusta puuvillakangasuikaleesta (valmis lev. 1,5 cm). Aseta se napakasti vaakasuoraan lapsen vyötärölle.

Mitattavan lapsen tulisi seisoa (jos jo osaa) ryhdikkäässä, mutta rennossa asennossa, siten että kädet riippuvat vapaasti sivuilla.

Mitat otetaan alusvaatteiden päältä (pikkuhousut ja ohut paita) kiinteinä: ei liian kireinä, mutta ei myöskään löysinä. Mitat on hyvä ottaa peilin edessä, niin voi tarkkailla mittanauhan asentoa myös takaa.

Lapsen pituus:

Kun lapsi seisoo selkä ja kantapäät seinää vasten, merkitse suorakulman (esim. kirja) avulla merkkiiviivä pääläen korkeimmalle kohdalle. Mittaa lapsen pituus lattiasta merkkiiviivaan.

Rinnan ympärys:

Vaakasuoraan vartalon ympäri; mittanauha kulkee rinnan ja lapa-luiden yli.

Vyötärön ympärys:

Vyötärön ympäri ennen mittavyön kiinnittämistä.

Lantion ympärys:

Vaakasuora ympärysmitta istumapaikan kohdalta (pepun levein kohta).

Jalan sivupituus:

Etäisyys vyötäröltä lattiaan mittavyön alareunasta mitattuna.

Jalan sisäpituus:

Pituus haarasta lattiaan, mitattavan seisossa pienessä haara-asennossa ja painon ollessa molemmilla jaloilla.

Olan pituus:

Etäisyys kaulan juuresta olan kärkeen.

Käsivarren pituus:

Etäisyys olan kärjestä ranteeseen kyynärpään kautta, kun käsi on hieman koukistettuna.

Selän pituus:

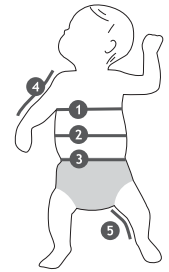
Niskanikamasta vyötärölle mittavyön alareunaan.

Mittataulukon mitat ovat **kiinteitä vartalon mittoja**. Kaavoihin on lisätty mallin vaatimat **väljyyssvarat**.

MITTATAULUKOT

VAUVAT 50–92 cm

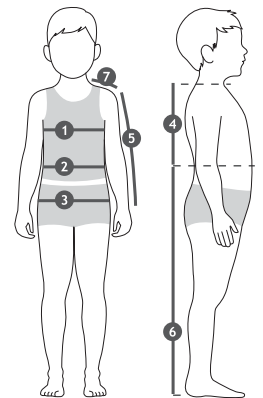
Koko cm	50	56	62	68	74	80	86	92
1. rinnan ympärys	43	44,5	46	47,5	49	50,5	52	54
2. vyötärön ympärys	46	47	48	49	50	51	52	53
3. lantion ympärys	51	52	53	54	55	56	57	58
4. käsivarren pituus	18	20	22	24	26	28	30	32
5. jalan sisäpituus	15	18	21	24	27	30	33,5	37

LEIKKI-ikäiset 92–122 cm

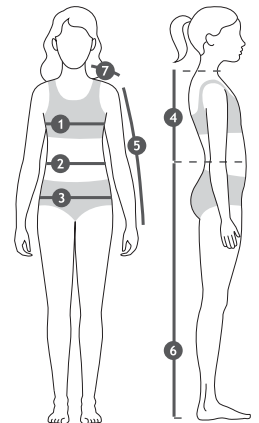
Koko cm	92	98	104	110	116	122
1. rinnan ympärys	54	56	58	60	62	64
2. vyötärön ympärys	53	54	55	56	57	58
3. lantion ympärys	58	60	62	64	66	68
4. selän pituus	22,5	24	25	26,5	28	29,5
5. käsivarren pituus	32	34	36	38	40	42
6. jalan sivupituus	54	58	62	66	70	74
7. olan pituus	8,0	8,4	8,8	9,2	9,6	10

TYTÖT JA POJAT

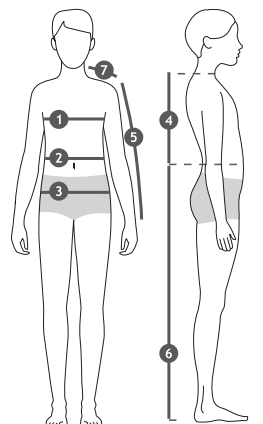
TYTÖT 128–170 cm

Koko cm	128	134	140	146	152	158	164	170
1. rinnan ympärys	66	68	71	73	76	79	82	85
2. vyötärön ympärys	59	61	63	64	66	68	70	72
3. lantion ympärys	70	72	75	79	82	85	88	91
4. selän pituus	31	32,5	34	35,5	37	38,5	40	41,5
5. käsivarren pituus	44	46	48	50	52	54,5	57	59,5
6. jalan sivupituus	78	82	86	90	93,5	97	100,5	104,5
7. olan pituus	10,4	10,8	11,2	11,6	12	12,4	12,8	13,2

POJAT 128–170 cm

Koko cm	128	134	140	146	152	158	164	170
1. rinnan ympärys	66	68	71	75	78	81	84	87
2. vyötärön ympärys	59	61	63	66	68	70	72	74
3. lantion ympärys	70	72	75	78	81	84	87	90
4. selän pituus	31	32,5	34	35,5	37	39	41	43
5. käsivarren pituus	44	46	49	51,5	54	56,5	59	61,5
6. jalan sivupituus	78	82	86	90	93,5	97	100,5	104
7. olan pituus	10,4	10,8	11,2	11,6	12	12,5	13	13,5

JÄLJENNÄ KAAVA KAHDEN KAAVAKÖÖN YHDISTELMÄNÄ

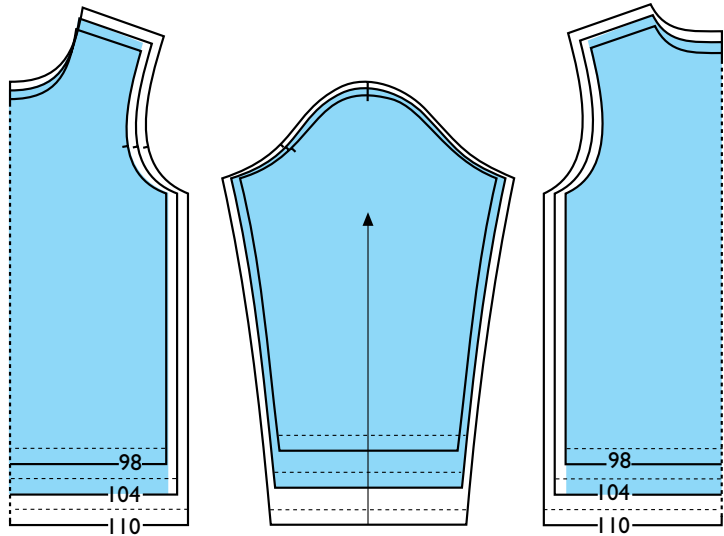
Jos lapsen ja mittataulukon ympärysmittojen
erotus on 2–5 cm korjaa kaavaa seuraavasti:

A.1 YLÄÖSA

(paita, tunika tai mekko)

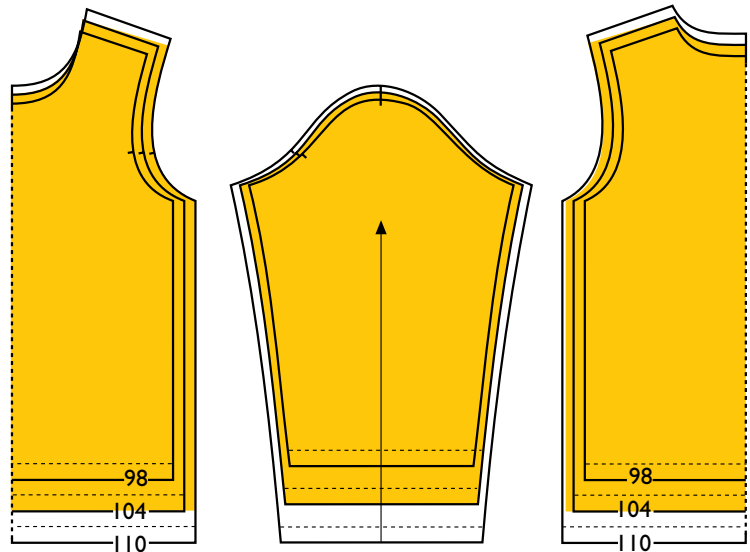
Valitse kaavan koko lapsen
rinnan- tai vyötärönympäryk-
sen perusteella ja jäljennä hihan
ja helman pituus lapsen pituutta
vastaavasta kaavasta. (Kuva 1 ja
Kuva 2.)

Jos kaavassa on vyötärösauma, jäl-
jennä sekä yläosan että helmaosan
pituus lapsen pituutta vastaavasta
kaavasta.

Kuva 1

Hoikan vartalon yläosa (- 2...5 cm)

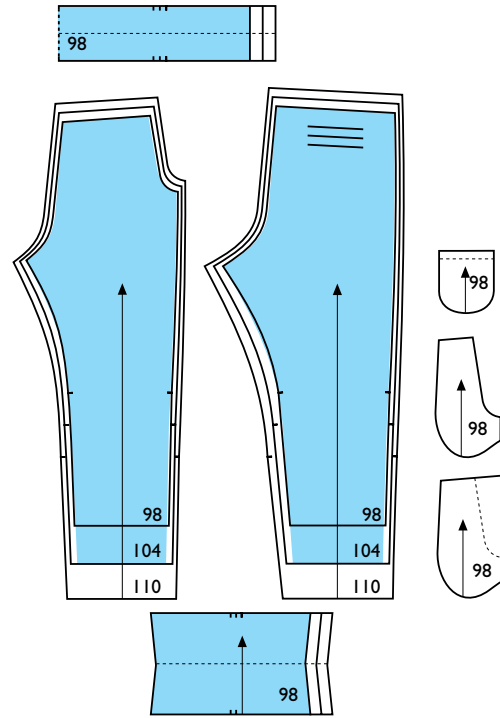
Kuva 2

Tukevan vartalon yläosa (+ 2...5 cm)

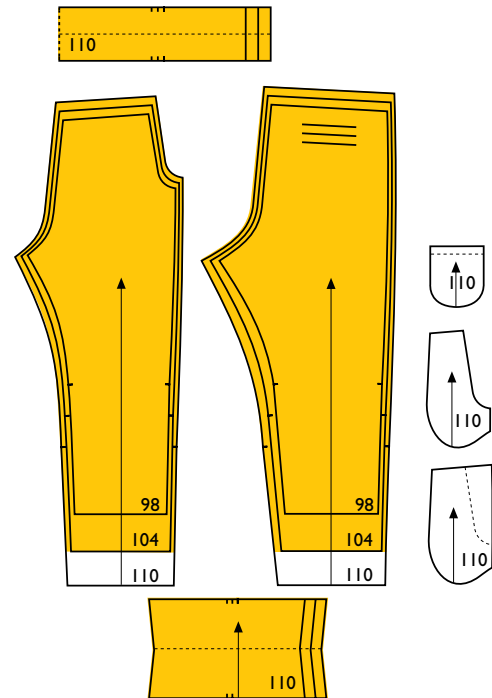
A.2 HOUSUT

**Valitse kaavan koko lapsen lantion-
ympäryksen perusteella.** Jäljennä
lahkeen pituus lapsen pituutta vastaavasta
kaavasta. (Kuva 3 ja Kuva 4)

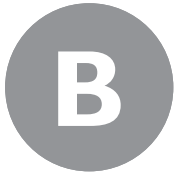
- Jos housuissa on avattava etuhalkio (vetoketju tai napit) ja housut ovat vyötäröltä istuvat, tarkista vyötärön ympäryksen sovituksessa. Korjaa myös vyötärökaitaleen kaava tarvittaessa housuihin sopivaksi.
- Kuminauhavyötäröisissä housuissa vyötärön ja lantion ympärykset ovat kaavassa yhtä suuret, joten muutoksia ei tarvita.

Kuva 3
Hoikan vartalon housut (- 2...5 cm)

Kuva 4
Tukevan vartalon housut (+ 2...5 cm)

LEIKKAA & LIIMAA KAAVA OIKEAN KOKOISEKSI (TUKEVA VARTALO)

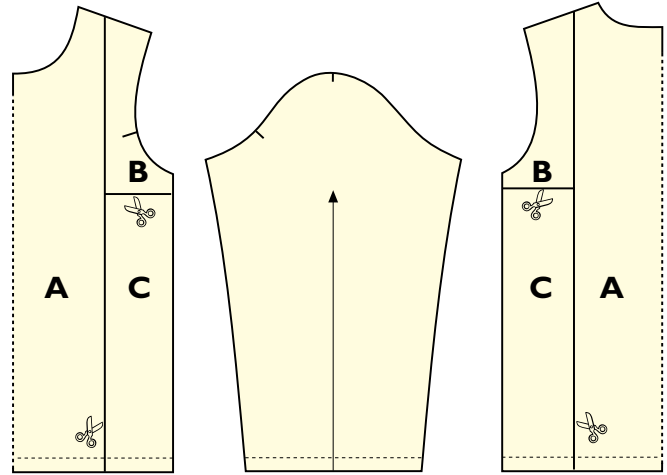
Jos lapsen ja mittataulukon ympärysmittojen erotus on + 6–8 cm korjaa kaavaa seuraavasti:

B.1 YLÄOSA

(paita, tunika tai mekko)

Valitse kaavan koko lapsen pituuden perusteella ja muokkaa kaavan ympärysmitat lapselle sopivaksi. Tutki lapsen vartaloa ja valitse muutosta varten joko rinnanympäryys (RY) tai vyötärön ympäryys (VY) eli se mitta, jonka muutos suhteessa mittataulukon on suurempi.

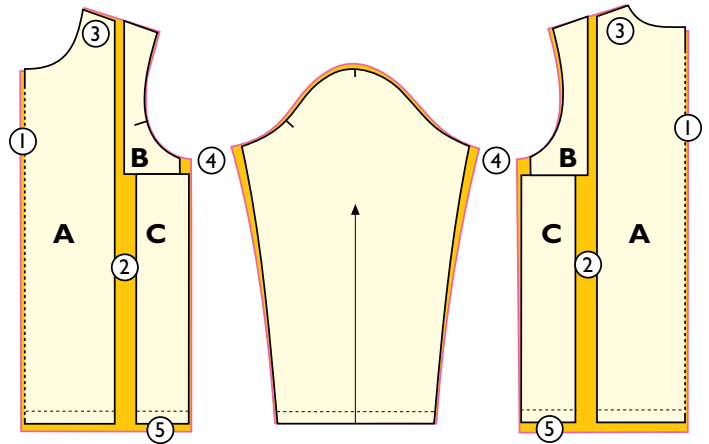
Laske levennyksen määrä: lapsen RY/VY – mittataulukon RY/VY = levennys (X). Jaa levennettävä määrä neljällä (koska etu- ja takakappaleen kaavat ovat puolikkaita) $X:4=Y$

Kuva 5A

Leikkaa etu- ja takakappaleen kaavat auki kuvan 5A osoittamalla tavalla. Neulaa ja liimaa kappaleet kaavapaperille kuvan 5B mukaisesti.

1. Levennä etu- ja takakappaleiden A-kaavaa KE- ja KT-reunoihin 2...4 mm. Vaatteen pänttien leveys kasvaa hieman.
2. Liitä A- kappale ja C- kappale toisiinsa siten, että niiden väliin jää Y – 2...4 mm. Nyt vaatteen rinnan-, vyötärön- ja lantionympäryys on sopiva.
3. Liitä B-kappale paikalleen siten, että sen ja A-kappaleen väliin jää 6...10 mm.
4. Korjaa kaavan kädentien ja sivusauman kulmat. Koska kädentien pituus kasvaa hieman, levennä vastaavasti myös hihan kaavaa.
5. Lisää helmaan 1...2 cm ylimääräistä sovitusvaraa.

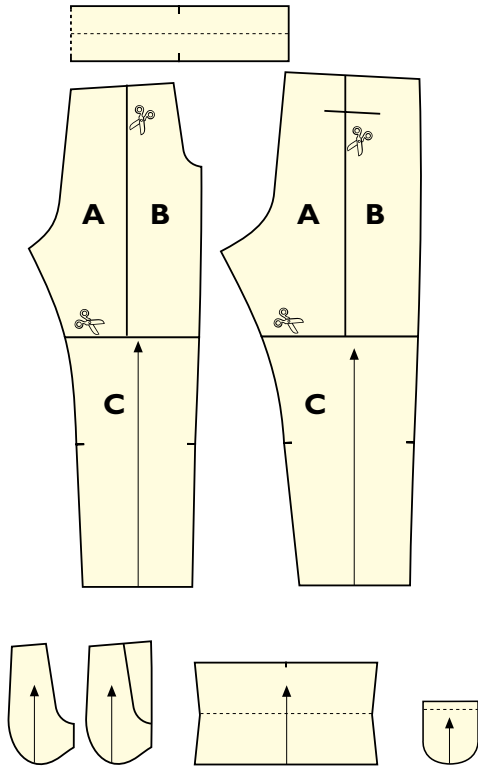
Kuva 5B

B.2 HOUSUT

Valitse kaavakoko lapsen pituuden perusteella ja muokkaa kaavan ympärysmittat lapselle sopivaksi. Mittaa lapsen vyötärön ympäryys (VY) ja lantion ympäryys (LY) ja vertaa mittoja mitataulukkoon.

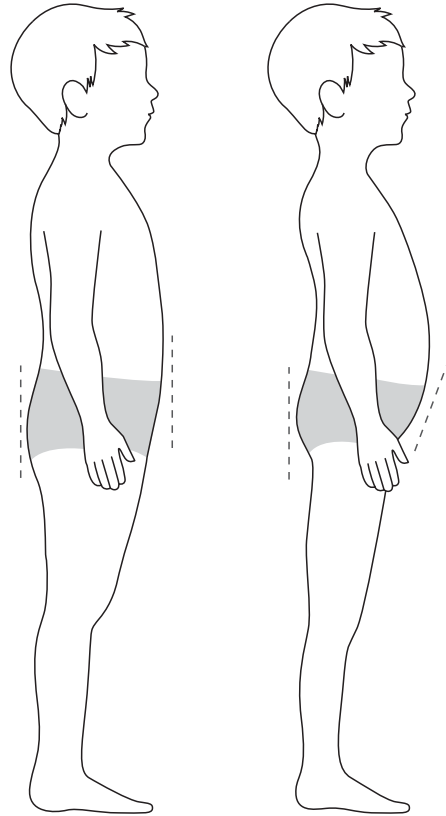
Laske levennyksen määrä: lapsen VY/LY – mittataulukon VY/LY = levennys (X). Jaa luku neljällä X:4=Y, koska etu- ja takalahkeet ovat kukin neljäsosa housujen kaavasta.

Leikkaa etu- ja takalahkeiden kaavat auki kuvan 6 osoittamalla tavalla. Neulaa ja liimaa kappaleet kaavapaperille kuvan 7 tai 8 mukaisesti (ks. sivu 8 ja 9).

Kuva 6
Tukevan vartalon housut (+ 6...8 cm)

- **Tasaleveä lisäys** sopii vartalolle, jossa sekä lantiolle että vyötärölle tarvitaan osapuilleen saman kokoinen muutos.
- **Vyötärön kohdalta tanakan vartalon kaavamuu**to sopii pyöreävatsaiselle, mutta muualta normaalivartalosiselle.

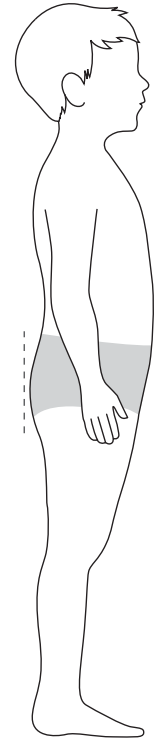

Tasaleveä vartalo

Vyötärön kohdalta tanakka vartalo

B.2.1 TASALEVEÄ VARTALO

Tasaleveä lisäys sopii vartalolle, jossa sekä lantiolle että vyötärölle tarvitaan osapuilleen saman kokoinen muutos.

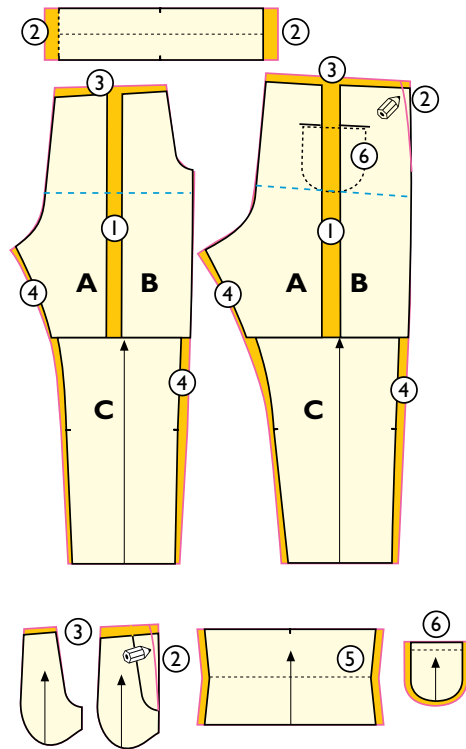
TASALEVEÄ LISÄYS SEKÄ VY- ETTÄ LY-MITTAAN (Kuva 7)

1. Liitä A- ja B-kappaleet toisiinsa siten, että niiden väliin jää tasaisesti LY:n levennyksen määrä (Y). Nyt lantion ympäryys on sopiva. Liitä C-kappale edellisiin.
2. Tarkista vyötärön ympäryys ja tee tarvittaessa poisto sivusauman osuudelle (punainen viiva). Jos housuissa on sivutaskut, korjaa sivusauma myös sisemmän taskupussin kaavaan!

Huom! Jos housuissa on avattava etuhalkio (vetoketju tai napit) ja housut ovat vyötäröltä istuvat, tarkista vyötärön ympäryys sovituksessa. Korjaa myös vyötärökaitaleen kaava tarvittaessa housuihin sopivaksi.

Kuminauhavyötäröisissä housuissa vyötärön ja lantion ympärykset ovat kaavassa yhtä suuret, joten vyötärölle ei tarvita lisämuutoksia.

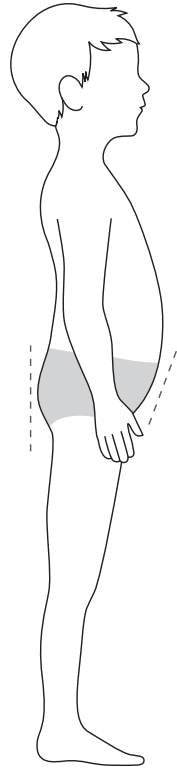
3. Korota etu- ja takalahkeiden vyötäröä 1...2 cm. Korjaa myös taskupussit etulahkeisiin sopiviksi.
4. Piirrä lahkeiden sisä- ja sivusaumoille uudet viivat. Jatka samalla haarakoukkua 3...6 mm lahkeiden sisäsaumoissa.
5. Jos kaavoihin tehtävän levennyksen (X) määrä on suuri, levennä lahkeita myös lahkeensuiden molemmissa reunoissa 3...5 mm. Korjaa lahkeensuukappaleen kaavaa vastaavasti.
6. Tarkista takataskun paikka ja taskun koko.

Kuva 7
Tasaleveä lisäys sekä VY- että LY-mittaan

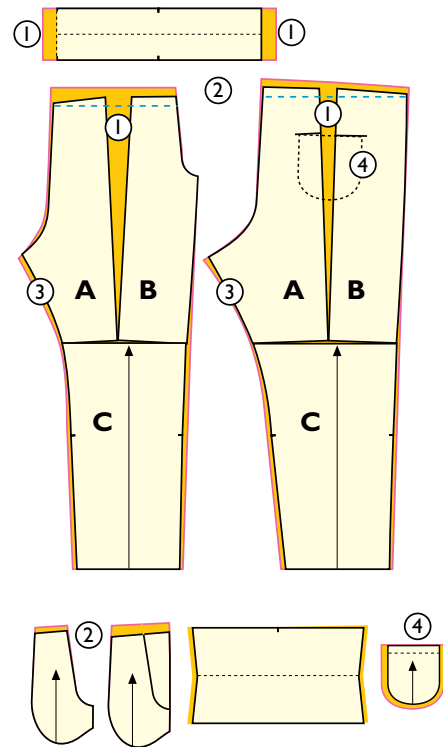
B.2.2 VYÖTÄRÖN KOHDALTA TANAKKA VARTALO

Vyötärön kohdalta tanakan vartalon kaavamuutos sopii pyöreävatsaiselle, mutta muualta normaalivartaloiselle.

KORJAUS VYÖTÄRÖN YMPÄRYKSEEN (Kuva 8)

1. Liitä A- ja B-kappaleet toisiinsa siten, että niiden väliin jää vyötärölinjan kohdalla VY:n levennyksen määrä (Y). Nyt vyötärön ympäryys on sopiva. Liitä C-kappale edellisiin. Korjaa myös vyötärökaitale vyötärölle sopivaksi.
2. Korota etu- ja takalahkeiden vyötäröä 1...2 cm. Korjaa vastaavasti myös taskupussien kaavat.
3. Jatka haarakoukkua 3...6 mm lahkeiden sisäsaumoissa.
4. Tarkista takataskun paikka ja taskun koko.

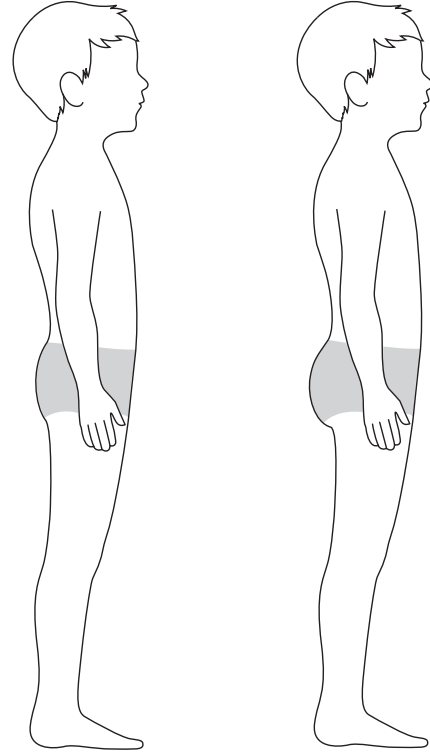

Kuva 8
Vyötärön kohdalta tanakan vartalon kaavamuutos

B.2.3 PEPUN KAAVAMUUTOS

(kuvat 9, 10 ja 11)

Tarkkaile lapsen vartalon muotoa ja korjaa kaavaa lapsen pepun muotoa vastaavaksi. Hyvin istuvissa housuissa vyötärölinja on takana suora ja putoaa KE-kohdassa hieman.

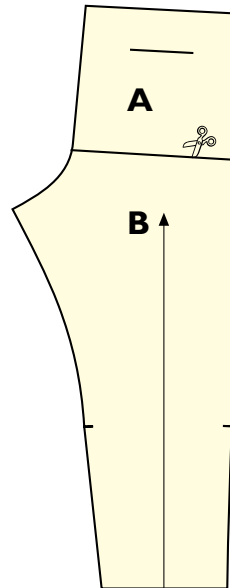
Litteäpeppuinen vartalo

Pyöreäpeppuinen vartalo

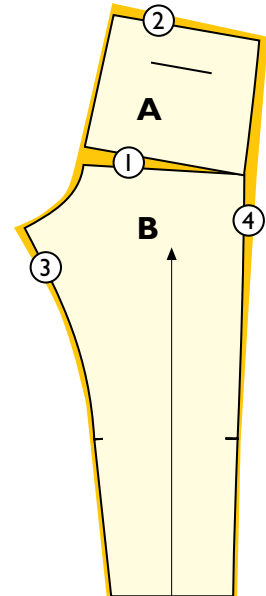
PYÖREÄPEPPUISEN KAAVAMUUTOS (Kuva 10)

Pyöreäpeppuisen vartalolla housujen haarasauma jää KT-kohdassa liian alhaalle ja housut eivät pysy kunnolla päällä. Housut tuntuvat myös kiristävän pepun kohdalta.

1. Korjaa takalahkeen kaava leikkaamalla se lantiovivaa pitkin kahteen kappaleeseen ja liittämällä A- ja B-kappaleet toisiinsa kuvan 10 osoittamalla tavalla, lisäyksen määrä on 1,5...3 cm.
2. Jätä haarasaumaan vyötärölle 1...2 cm ylimääräistä pituutta sovitusta varten.
3. Jatka haarakoukkua 3...6 mm.
4. Korjaa sivusauman muoto, jolloin sinne jää väljyyttä pepulle.

Kuva 9

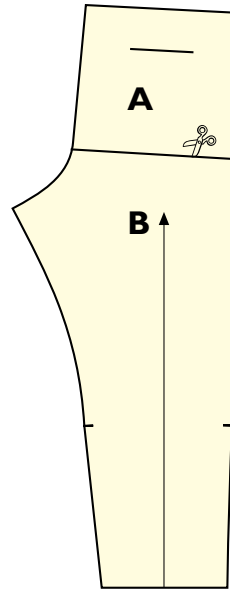

Kuva 10
Pyöreäpeppuisen kaavamuu-
tos

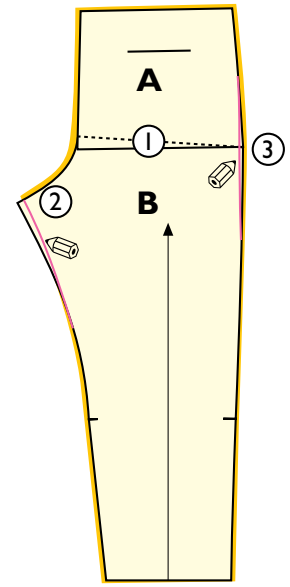
LITTEÄPEPPUISEN KAAVAMUUTOS (Kuva 11)

Litteäpeppuisen vartalolla housujen haarasauma jää KT-kohdassa liian ylös ja housuissa tuntuu olevan liikaa väljyyttä pepun kohdalla.

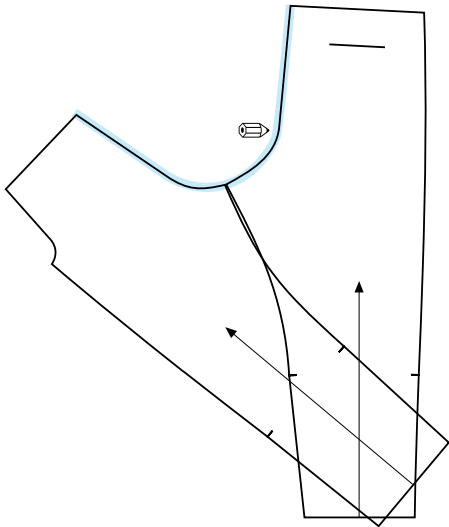
1. Korjaa takalahkeen kaava leikkaamalla se lantioviivaa pitkin kahteen kappaleeseen ja liittämällä A- ja B-kappaleet toisiinsa limittäin kuvan 11 osoittamalla tavalla, poiston määrä on 1,5...2,5 cm.
2. Korjaa haarasauman muoto ja lyhennä tarvittaessa haarakoukun pituutta 2...4 mm.
3. Korjaa sivusauman muoto ja tee tarvittaessa sivusaumaan lantion kohdalle pieni poisto.

Kuva 9

Kuva 11
Litteäpeppuisen
kaavamutos

Kuva 12

HOUSUJEN KAAVA- MUUTOSTEN LOPUKSI!

Aseta etu- ja takalahkeiden kaavat vierekkäin sisäsaumojen kohdalta ja tarkista, että haarasauman muoto on kaunis! (Kuva 12)

© COPYRIGHT © OTTOBRE design® | STUDIO TUUMAT OY | Mallit, työohjeet ja kaavat on tarkoitettu vain harrasteempelijöiden yksityiskäyttöön. Niiden kaupallinen tai teollinen hyödyntäminen on kielletty. Mallit, työohjeet, kaavat, piirroksot ja valokuvat ovat tekijänoikeuslain suojamaa materiaalia ja niiden uudelleen valmistaminen millä keinolla ja missä muodossa tahansa on rajoitettu ainoastaan tekijänoikeuden haltijalle. Valmistamisena pidetään myös teoksen siirtämistä laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa. Kaikki oikeudet pidätetään.

© Studio Tuumat Oy, FINLAND 2020 | Info: ottobre@ottobre.fi